

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα, Πρόεδρος, Ειρήνη Αψοκάρδου-Εισηγήτρια και Απόστολος Σιαπέρας Μέλη.

Για να εξετάσει την από 23-08-2019 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1061/26.8.2019 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....» (εφεξής «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στα ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Δήμου .....(εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί άλλως τροποποιηθεί η υπ' αριθμ. 117/12.08.2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής (εφεξής «προσβαλλόμενη»), κατά το μέρος που κάνει αποδεκτή την προσφορά της εταιρίας με την επωνυμία «.....» για τα τμήματα 6,8,9 και 10 της σύμβασης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ....., το από 23-08-2019 αποδεικτικό τραπεζικής συναλλαγής της Τράπεζας ..... για την πληρωμή του εν λόγω παραβόλου και εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»). Το ποσό του παραβόλου υπολογίζεται με βάση τη

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη για τα τμήματα 6, 8, 9 και 10 του διαγωνισμού στα οποία αφορά η προσφυγή, ήτοι 20.802, 35€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2.Επειδή η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. πρωτ. .... Διακήρυξη προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό με αντικείμενο «.....», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει τιμής, προϋπολογισμού 115.892,33€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 19-06-2019 (Α.Δ.Α.Μ. ....) καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ .....

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικείμενου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθ. 345 του ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 23-08-2019 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 14-08-2019, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα του εν θέματι διαγωνισμού της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς της έτερης συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας με την επωνυμία «.....» για τα τμήματα 6,8,9 και 10 στα οποία υπέβαλε προσφορά επίσης η προσφεύγουσα, ερειδόμενο στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

της (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση ως προς τα ως άνω τμήματα.

7. Επειδή στις 27-08-2019 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή με την με αρ. 1335/2019 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9.Επειδή η αναθέτουσα αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. 19205/2-09-2019 έγγραφό της απέστειλε στις 2-09-2019, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του Ν. 4412/2016 τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

11. Επειδή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, έλαβαν μέρος έξι οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και η εταιρεία με την επωνυμία «.....» οι οποίες κατέθεσαν τις υπ' αριθμ. συστήματος 143802 και 144800 προσφορές τους αντίστοιχα.

12. Επειδή με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το υπ' αριθμ. 16473/24.7.2019 Πρακτικό αποσφράγισης και ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών της Επιτροπής Διαγωνισμού με βάση το οποίο κρίθηκαν αποδεκτές οι προσφορές της προσφεύγουσας και της έτερης συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας για τα τμήματα 6, 8, 9 και 10.

13.Επειδή η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ειδικότερα στην προσφυγή της ότι: *«[...] Με την παρούσα προσφεύγω κατά της υπ. Αριθμόν 117/12-08-2019 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου .....σύμφωνα με την οποία*

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

έγινε δεκτή η συμμετοχή της εταιρείας «.....» για τα τμήματα 6,8,9 και 10: Συγκεκριμένα, η Οικονομική Επιτροπή, με την υπ' αριθμ. 117/12-08-2019 Απόφαση της που αφορά στην αξιολόγηση δικαιολογητικών-τεχνικής προσφοράς για την «.....» ΠΟΣΟΥ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ 115.892,33€ ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α, ΑΡ.ΜΕΛ Π3/2019 ΤΟΥ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ, επικύρωσε το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης με το οποίο έγινε αποδεκτή μεταξύ άλλων η προσφορά της εταιρίας «.....» για τα τμήματα 6,8,9 και 10 στα οποία η παραπάνω εταιρία κατέθεσε προσφορά όπως και η δική μου εταιρεία.

Η Οικονομική Επιτροπή παρανόμως έκανε δεκτή την προσφορά της παραπάνω εταιρείας η οποία παρουσιάζει ουσιώδεις αποκλίσεις από τους απαραίτους όρους της διακήρυξης. Συγκεκριμένα :

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

α) Στο ΑΡΘΡΟ 9 της διακήρυξης, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ αναφέρεται επί λέξει:

«Τα δημόσια έγγραφα μπορούν να είναι ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων ενώ τα ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να είναι ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτότυπων εγγράφων που έχουν προηγουμένως μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα (σε περίπτωση ξενόγλωσσων) και θεωρηθεί από δικηγόρο ή αρμόδια δημόσια αρχή (άρθρο 1 του Ν.4250/2014).»

Σύμφωνα με τα παραπάνω θα έπρεπε το υποβληθέν «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ .....» της εταιρίας «.....» ως ιδιωτικό έγγραφο καθώς και το «ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.pdf» ως επίσης ιδιωτικό έγγραφο να είναι επικυρωμένα από δικηγόρο και όχι απλά αντίγραφα ιδιωτικών πρωτότυπων εγγράφων. Πιστοποιητικά συμμόρφωσης, θα έπρεπε, είτε να είχαν υποβληθεί στην πρωτότυπη μορφή τους, είτε σε φωτοαντίγραφα, νομίμως επικυρωμένα από Δικηγόρο, όπως απαιτεί ο Ν. 4250/2014 (βλ. ΣΤΕ 4043/2015, υπ' αριθμ. 88/2017 Απόφαση 3ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη. 28, υπ' αριθμ. 87/2018 Απόφαση 3ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 29, ΑΝΜ 76/2018 ΔΕΦΑΘ, 1049/2018 ΑΕΠΠ κλπ). Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ουδόλως τίθεται θέμα διευκρίνισης των επίμαχων εγγράφων, βάσει του άρθρου 102 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, γιατί τυχόν μεταγενέστερη υποβολή

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

τους με νόμιμη θεώρηση από το αρμόδιο, κατά την κείμενη νομοθεσία, πρόσωπο, θα γεννούσε ευθέως θέμα αντικατάστασης εγγράφων και θα οδηγούσε σε εισαγωγή ανεπίτρεπτων διακρίσεων και άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν εξ αρχής τα σχετικά Πιστοποιητικά συμμόρφωσης, επικυρωμένα από Δικηγόρο.

β) Στο ΑΡΘΡΟ 10. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ -ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ αναφέρεται ότι απαιτείται επί λέξει:

«5) Ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 (Α'75), όπου ο οικονομικός φορέας θα δηλώνει:

1) ότι έλαβε γνώση των όρων της διακήρυξης και της υπ' αριθμ. ΠΡ3/2019 μελέτης που συνοδεύει αυτήν καθώς και των σχετικών με αυτή διατάξεων και ότι αποδέχεται τα ανωτέρω πλήρως και ανεπιφύλακτα.

2) τις κατηγορίες ή την κατηγορία των ειδών για τα οποία συμμετέχει στο διαγωνισμό, καθώς και ότι τα προσφερόμενα είδη πληρούν τους όρους του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και Αντικειμένων κοινής χρήσεως.

3) ότι η προσφορά δεν έχει καμία απόκλιση από τις τεχνικές προδιαγραφές της υπ' αριθμ. ΠΡ3/2019 μελέτης.

4) τον χρόνο ισχύος της προσφοράς, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να είναι μικρότερος από δέκα μήνες προσμετρούμενες από την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών.

5) τον χρόνο παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η υπηρεσία, κατόπιν της εκάστοτε παραγγελίας, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να είναι μεγαλύτερος από τον ζητούμενο ανά είδος.

6) ότι θα προβεί σε αντικατάσταση των ειδών που τυχόν θα παρουσιάσουν ελαττώματα, ή δεν θα πληρούν τις απαιτήσεις της υπηρεσίας σύμφωνα με τη σχετική μελέτη καθώς και τους χρόνους που αναλαμβάνει να το πραγματοποιήσει

7) τη χώρα προέλευσης των προσφερομένων ειδών

8) το εργοστάσιο το οποίο θα παρασκευάσει τα προσφερόμενα είδη, (εφόσον φυσικά δεν τα παράγει ο ίδιος) ή ο παραγωγός, καθώς και ο

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

τόπος εγκατάστασης ου.

Όταν οι προσφέροντες δεν παράγουν τα προσφερόμενα είδη, μερικά ή ολικά, σε δικό τους εργοστάσιο, εκτός των ανωτέρω στοιχείων που πρέπει να δηλώνονται στην προσφορά, υποχρεούνται να επισυνάψουν σε αυτή και υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου όπου θα παραχθούν τα είδη, με την οποία θα δηλώνει ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στον προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση.

Σε περίπτωση και μόνο κατά την οποία τα προσφερόμενα είδη, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου είναι ευχερής η προμήθειά τους, ο συμμετέχων στην υπεύθυνη δήλωση θα δηλώνει ότι: α) αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρεία του και β) ότι τα προσφερόμενα προϊόντα, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους. (σύμφωνα με την Απ. 2721/14 Τμ. Επτ. Μειζ. Σύνθ. Ελ.Συν.) .»

Σύμφωνα με τα παραπάνω θα έπρεπε η υποβληθείσα «Υ.Δ. αποδοχης.pdf» της εταιρίας «.....» αφενός σύμφωνα με το (8) να αναφέρει το εργοστάσιο το οποίο θα παρασκευάσει τα προσφερόμενα είδη, (εφόσον φυσικά δεν τα παράγει ο ίδιος) ή ο παραγωγός, καθώς και ο τόπος εγκατάστασης του.

Αντί αυτού στην προσκομισθείσα υπεύθυνη δήλωση από την εταιρεία «.....» δεν αναφέρεται ούτε ότι ο προσφέρων δεν είναι ο παραγωγός (ο οποίος πράγματι δεν είναι παραγωγός) ούτε επιπλέον αναφέρονται οι προμηθευτές και τα εργοστάσια κατασκευής. Αντί αυτών αναφέρεται επί λέξει: «το εργοστάσιο το οποίο θα παρασκευάσει τα προσφερόμενα είδη, ή ο παραγωγός, καθώς και ο τόπος εγκατάστασης του ποικίλουν από είδος σε είδος και δύναμαι να προσκομίσω στοιχεία των προμηθευτών μου σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε εμένα», το οποίο δεν καλύπτει αφενός τα απαιτούμενα της διακήρυξης (ΑΡΘΡΟ 10) αλλά αποτελεί και εναλλακτική προσφορά η οποία επίσης αντίκειται στους όρους της διακήρυξης (ΑΡΘΡΟ 21. ΤΙΜΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ «δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης».)

γ) Δεν έχει προσκομισθεί καμία Υπεύθυνη Δήλωση που να καλύπτει τα παραπάνω: «και υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου όπου θα παραχθούν τα είδη, με την οποία θα δηλώνει ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στον προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση.

Σε περίπτωση και μόνο κατά την οποία τα προσφερόμενα είδη, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου είναι ευχερής η προμήθειά τους, ο συμμετέχων στην υπεύθυνη δήλωση θα δηλώνει ότι: α) αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρεία του και β) ότι τα προσφερόμενα προϊόντα, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους. (σύμφωνα με την Απ. 2721/14 Τμ. Επτ. Μειζ. Σύνοθ. Ελ.Συν.) .»

Ως εκ τούτου η προσφορά της εταιρίας και σε αυτό το κομμάτι είναι ελλιπής και μη συμμορφούμενη στους όρους της διακήρυξης που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού [...]».

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι: « Επί της ανωτέρω προσφυγής, η Επιτροπή Διαγωνισμού θεωρεί ότι δεν υπήρξε καμία ουσιώδης παράβαση, δεν έχει παραβιαστεί η αρχή της ίσης συμμετοχής στον εν λόγω διαγωνισμό, ούτε έχει νοθευτεί ο ανταγωνισμός.

Επί του στοιχείου α) της εν λόγω προσφυγής, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα υπ' αριθ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.15/οικ.8342/01-04-2014 (ΑΔΑ: .....) και ΔΙΣΚΠΟ/Φ.15/οικ.811932/11-06-2014 έγγραφα της .....περί «Κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων». Συγκεκριμένα το δεύτερο σχετικό έγγραφο, αναφέρει «Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια έκαστης υπηρεσίας να εφαρμόσει τη νέα ρύθμιση αναλογικά και στα ιδιωτικά ημεδαπά και αλλοδαπά έγγραφα και να κάνει αποδεκτά τα απλά αντίγραφα τους από το πρωτότυπα, χωρίς να έχουν επικυρωθεί προηγουμένως από δικηγόρο. ...Η υποβολή απλών,

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

ευανάγνωστων φωτοαντιγράφων, στο πλαίσιο μιας διοικητικής ή άλλης διαδικασίας, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του πολίτη ή της επιχείρησης, περί ακρίβειας και εγκυρότητας των υποβαλλόμενων φωτοαντιγράφων, εξισώνεται δηλαδή ουσιαστικά με την υπεύθυνη δήλωση του ν. 1588/1986.»

Επί των στοιχείων β) και γ) της εν λόγω προσφυγής, η Επιτροπή θεωρεί ότι από το στοιχείο 8. της Υ.Δ του ....., συνάγεται ότι τα προσφερόμενα είδη παράγονται από τρίτους και δηλώνεται η πρόθεση να προσκομίσει τα στοιχεία των προμηθευτών σε περίπτωση κατακύρωσης.

Εξάλλου η Επιτροπή τήρησε ενιαία στάση και είχε την ίδια αντιμετώπιση σε στοιχεία που μας κατέθεσε ο ίδιος ο προσφεύγων και ενδεικτικά αναφέρουμε:

1. Την έλλειψη ΥΔ των εκπροσώπων των εταιρειών παραγωγής προϊόντων (πχ. αλάτι, κριθαράκι, μακαρόνι κοφτό...) και αντί αυτών την κατάθεση ΥΔ της εταιρείας «.....» καθώς επίσης και ΥΔ του ιδίου ως εκπροσώπου της εταιρείας «.....» και κάτοχος καταστήματος προϊόντων ειδών διατροφής franchise .....όπως μας υποδεικνύει ο προσφεύγων στα στοιχεία β) και γ) της προσφυγής του.

2. Βεβαίωση αριθ.πρωτ: ..... της .....για έκδοση επαναπιστοποίησης για την .....και βεβαίωση με ημερομ. 14-06-2019 της ..... για έκδοση επαναπιστοποίησης για την ....., τα οποία είναι απλά ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα χωρίς θεώρηση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην προσφυγή δεν επηρεάζουν την ποιότητα των τεχνικών προδιαγραφών (.....& Υ/Δεις τα οποία κατατέθηκαν) για αυτό και άφησε να αναπτυχθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερος ανταγωνισμός».

15. Επειδή η παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].».

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ....περιέχουν ιδίως : .....β) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...]ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.)[...]».

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών.

Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.

Οι τεχνικές προδιαγραφές μπορούν επίσης να καθορίζουν αν απαιτείται μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Για όλες τις συμβάσεις που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, οι τεχνικές προδιαγραφές, καταρτίζονται με τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή το σχεδιασμό για όλους τους χρήστες.

Αν έχουν υιοθετηθεί υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας δυνάμει νομοθετικής πράξης της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές, όσον αφορά τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, καθορίζονται με παραπομπή στις εν λόγω απαιτήσεις.

2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους:

α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση,

β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο»,

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β',

δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά.

4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο».

5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές.

6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει.

Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.

7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.

8. Ειδικά για τις συμβάσεις έργων, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορούν να εγκρίνονται προδιαγραφές και κανονισμοί που αναφέρονται στον τρόπο κατασκευής των έργων και στην ποιότητα, στον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, στη χρήση και στον έλεγχο των υλικών κατασκευής των έργων. Με την απόφαση αυτή μπορεί να ορίζεται αν οι θεσπιζόμενες προδιαγραφές είναι υποχρεωτικές σε κάθε περίπτωση ή ισχύουν προαιρετικά ή ισχύουν ως ελάχιστα όρια.

9. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, κατά την κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη τις ενιαίες προδιαγραφές που εκπονούνται από τις ΕΚΑΑ των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 41 και αναρτώνται στο ΕΣΗΔΗΣ. Στις περιπτώσεις διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης η οποία διενεργείται από ΚΑΑ, οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται είτε από την αναθέτουσα αρχή είτε από την ΚΑΑ. Αν έχουν καθοριστεί από την αναθέτουσα αρχή, ελέγχονται, τροποποιούνται, όπου απαιτείται, και εγκρίνονται από την ΚΑΑ.».

19. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 56 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης.

Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι ένας οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών, πιστοποίησης και επιθεώρησης και είναι διαπιστευμένος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται και άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφος 1 ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας και ότι ο ίδιος αποδεικνύει ότι τα προς παροχή έργα, αγαθά και υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης.

3. Εφόσον ζητηθεί:

α) η ανώνυμη εταιρεία .....

β) η ανώνυμη εταιρεία ..... και

γ) η ανώνυμη εταιρεία ....., θέτουν στη διάθεση άλλων κρατών μελών, οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία και τα έγγραφα που υποβάλλονται, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 54, το άρθρο 55 και τις παραγράφους 1 και 2.

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους εγκατάστασης του οικονομικού φορέα κοινοποιούν τις σχετικές πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 343. Ειδικά για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, αρμόδιες είναι οι παραπάνω τρεις ανώνυμες εταιρείες.».

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

20. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 80 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄, ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους.[...]

5. Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών [...].

9. Τα αποδεικτικά έγγραφα του παρόντος άρθρου και του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α΄, μπορεί να εξειδικεύονται στις στα πρότυπα έγγραφα σύμβασης που εκδίδει η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53.

Σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να απαιτούν ως απόδειξη για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 73 του παρόντος, την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης εκ μέρους του οικονομικού φορέα, σε περίπτωση φυσικού προσώπου, ή σε περίπτωση νομικού προσώπου την υποβολή αυτής εκ μέρους του νομίμου εκπροσώπου, όπως αυτός ορίζεται στην περίπτωση 79Α του παρόντος.

10. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α΄188). Ειδικά τα

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Στα έγγραφα της σύμβασης του άρθρου 53 μπορεί να ορίζεται ότι ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα - εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.

[...] 12. Τα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 1 του άρθρου 73, την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και την περίπτωση β' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,

β) τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 73 εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση,

γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παράγραφο 2 του άρθρου 75, τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους,

δ) οι ένορκες βεβαιώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και

ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

13. Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους.».

21. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη.

Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

3. Εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 343, κάθε πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα που προσκομίζονται ως στοιχεία αποδεικτικά της συμμόρφωσης με ποιοτικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.».

22. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102.

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας.».

23. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 92 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «[...] 6. Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36 όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται σε (υπο)φακέλους (κατηγορία επισυναπτόμενων αρχείων στο ηλεκτρονικό σύστημα), σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 36.

7. Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς δεν έχουν την υποχρέωση να υπογράψουν τα δικαιολογητικά του παρόντος με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά μπορεί να τα αυθεντικοποιούν με οποιοδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο, εφόσον στη χώρα προέλευσής τους δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές η προσφορά ή η αίτηση συμμετοχής συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνεται ότι, στη χώρα προέλευσης δεν προβλέπεται η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής ή ότι, στη χώρα προέλευσης δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Η υπεύθυνη δήλωση του προηγούμενου εδαφίου φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής.

8. Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης.».

24. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «[....]4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.

5.α. Ειδικά στις συμβάσεις προμηθειών οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να ζητούν από τους προσφέροντες να δηλώνουν στην τεχνική τους προσφορά τη χώρα καταγωγής του τελικού προϊόντος που προσφέρουν.

β. Στην περίπτωση που ζητείται στην τεχνική προσφορά η ανωτέρω δήλωση, ο προσφέρων, εφόσον κατασκευάζει ο ίδιος το τελικό προϊόν, πρέπει να δηλώνει στην προσφορά του, την επιχειρηματική μονάδα στην οποία θα κατασκευάσει το προσφερόμενο προϊόν, καθώς και τον τόπο εγκατάστασής της. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχει η ανωτέρω δήλωση, θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Όταν οι προσφέροντες δεν θα κατασκευάσουν οι ίδιοι το τελικό προϊόν, σε δική τους επιχειρηματική μονάδα, στην προσφορά τους δηλώνουν την επιχειρηματική μονάδα, στην οποία θα κατασκευαστεί το προσφερόμενο προϊόν και τον τόπο εγκατάστασής της. Επίσης, στην προσφορά τους πρέπει να επισυνάψουν και υπεύθυνη δήλωσή τους προς την Αναθέτουσα Αρχή ότι, η κατασκευή του τελικού προϊόντος θα γίνει από την επιχείρηση στην οποία ανήκει ή η οποία εκμεταλλεύεται ολικά ή μερικά τη μονάδα κατασκευής του τελικού προϊόντος και ότι ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αυτής ή ο επίσημος αντιπρόσωπός της έχει αποδεχθεί έναντί τους την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης στον προμηθευτή υπέρ του οποίου έγινε η αποδοχή. Προσφορά στην οποία δεν θα υπάρχουν οι ανωτέρω δηλώσεις θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Οι υπεύθυνες δηλώσεις φέρουν υπογραφή μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης.».

25. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 102 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ν. 4412/2016 ορίζεται «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή ήσσοнос σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς.

26. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

27. Επειδή στο άρθρο 360 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.

2. Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής κατά τη

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή της παραγράφου 1».

28. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 υποπαρ. Β του άρθρου 365 του Ν. 4412/2016 (όπως επαναλαμβάνεται και στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ΠΔ 39/2017): «[...] Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης».

29. Επειδή, στο άρθρο 1 παρ.2 του ν. 4250/2014 (Α' 74) ορίζονται τα εξής: «Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α 45) καταργούνται και η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής :
“2.α. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα Δικαστήρια όλων των βαθμών, τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, καθώς και στα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. β. Δεν υφίσταται πλέον η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων εγγράφων ... που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α' ή επικυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων αυτών ... Αντί πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α, ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων που εκδόθηκαν από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς ή των ακριβών αντιγράφων τους. Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α. Ομοίως, υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο [...]».

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

30. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης ορίζεται ότι: «[...] **ΑΡΘΡΟ 3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

Ο Διαγωνισμός θα διενεργηθεί σύμφωνα με: [...] Το Ν.4250/2014 (ΦΕΚ 74/Τεύχος Α΄/26-3-2014) «Διοικητικές απλουστεύσεις-Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα- Τροποποίηση Διατάξεων του Π.Δ.318/1992 (Α΄161) και λοιπές ρυθμίσεις» [...] Κάθε διαγωνιζόμενος έχει την δυνατότητα υποβολής προσφοράς για το σύνολο της προμήθειας των ζητούμενων τμημάτων ή ανά τμήμα ξεχωριστά, προσκομίζοντας τις αντίστοιχες εγγυητικές επιστολές για το κάθε τμήμα που αναφέρεται η προσφορά του ή αθροιστικά αν υποβάλλει προσφορά για περισσότερα από ένα τμήματα [...]

ΑΡΘΡΟ 8. ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Οι συμμετέχοντες μπορούν να υποβάλλουν προσφορά για το σύνολο του διαγωνισμού, ή για ένα ή περισσότερα τμήματα όπως ορίζονται στην παρούσα διακήρυξη, με αντίστοιχη κατάθεση εγγυητικής επιστολής.

1. Η προσφορά κάθε διαγωνιζόμενου που θα συμμετέχει, με ποινή αποκλεισμού, πρέπει να καλύπτει μία ή περισσότερες ολοκληρωμένες ομάδες.
2. Αντιπροσφορές δε γίνονται δεκτές.
3. Εναλλακτικές προσφορές δε γίνονται δεκτές.
4. Η ισχύς των προσφορών θα είναι τουλάχιστον δέκα μήνες.
5. Οικονομικοί όροι των διαγωνιζομένων δε γίνονται δεκτοί.
6. Προσφορά που θέτει όρο αναπροσαρμογής τιμής μέχρι λήξεως της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη [...].
10. Ο προσφέρων θεωρείται ότι αποδέχεται πλήρως και ανεπιφυλάκτως όλους τους όρους της διακήρυξης, εκτός εάν κατά περίπτωση στην προσφορά του ρητά αναφέρει τα σημεία εκείνα τα οποία τυχόν δεν αποδέχεται. Στην περίπτωση αυτή πρέπει ο προσφέρων να αναφέρει στην προσφορά του τους όρους της προσφοράς που είναι διαφορετικοί από τους όρους της διακήρυξης προκειμένου να αξιολογηθούν. Μετά την κατάθεση της προσφοράς δεν γίνεται αποδεκτή, αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη κάθε διευκρίνιση, τροποποίηση ή απόκρουση όρου της διακήρυξης ή της προσφοράς. Διευκρινίσεις δίνονται από τον προσφεύγοντα μόνο όταν ζητούνται από την Επιτροπή διαγωνισμού, είτε ενώπιόν της, είτε ύστερα από έγγραφο της υπηρεσίας. Από τις

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

διευκρινίσεις που δίνονται σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία που ζητήθηκαν.[...]

ΑΡΘΡΟ 9. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Ν.4155/2013, στην Π1/2390/2013, και τον Ν.4412/2016.

Περιεχόμενο προσφορών

Τα περιεχόμενα του ηλεκτρονικού φακέλου της προσφοράς ορίζονται ως εξής:
Α. Ένας υποφάκελος (κατηγορία επισυναπτόμενων αρχείων στο σύστημα) με την ένδειξη "Δικαιολογητικά συμμετοχής –Τεχνική προσφορά" στο οποίο υποβάλλονται η εγγύηση συμμετοχής και όλα τα απαιτούμενα κατά το στάδιο της υποβολής της προσφοράς δικαιολογητικά καθώς και τα τεχνικά στοιχεία της προσφοράς).

Συγκεκριμένα στο φάκελο αυτό υποβάλλονται:

Δικαιολογητικά συμμετοχής

Οι προσφέροντες υποβάλλουν ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά τους, εγκαίρως και προσηκόντως, επί ποινή αποκλεισμού τα δικαιολογητικά συμμετοχής που αναφέρονται στο άρθρο 10 της διακήρυξης και ότι απαιτείται από την μελέτη, σε αρχείο .pdf σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.4155/2013 και στο άρθρο 11 της Υ.Α Π1/2390/2013.

Οι υπεύθυνες δηλώσεις, τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του προσφέροντος στη διαγωνιστική διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου .pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση απ' αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ηλεκτρονικών προσφορών . Τα δικαιολογητικά προσκομίζονται στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό (προκειμένου να παραδοθούν στην αρμόδια επιτροπή διενέργειας –αξιολόγησης του διαγωνισμού) με διαβιβαστικό όπου θα αναφέρονται αναλυτικά τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά.

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Οι απαιτούμενες υπεύθυνες δηλώσεις υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες την υποχρέωση προς τούτο και δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου υπογραφής. Επισημαίνεται ότι τα δικαιολογητικά συμμετοχής ή άλλα στοιχεία του υποφακέλου "Δικαιολογητικά συμμετοχής –Τεχνική προσφορά" που έχουν υποβληθεί με την τεχνική προσφορά και απαιτείται να προσκομισθούν στην αναθέτουσα αρχή εντός της ανωτέρου αναφερόμενης προθεσμίας, είναι τα δικαιολογητικά και στοιχεία που δεν έχουν εκδοθεί /συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα (προμηθευτή) και κατά συνέπεια δεν φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή. Ενδεικτικά τέτοια στοιχεία θεωρούνται η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πιστοποιητικά που εκδίδονται από δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς. Τα δημόσια έγγραφα μπορούν να είναι ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων ενώ τα ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να είναι ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτότυπων εγγράφων που έχουν προηγουμένως μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα (σε περίπτωση ξενόγλωσσων) και θεωρηθεί από δικηγόρο ή αρμόδια δημόσια αρχή (άρθρο 1 του Ν.4250/2014).

Τεχνική προσφορά

Η τεχνική προσφορά συντάσσεται συμπληρώνοντας την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο σε μορφή .pdf το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Σε περίπτωση διάστασης των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του υπογεγραμμένου ψηφιακά ηλεκτρονικού αρχείου, υπερισχύει το τελευταίο.

Οι προσφέροντες υποβάλλουν ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά τους εγκαίρως και προσηκόντως, επί ποινή αποκλεισμού, τα δικαιολογητικά της τεχνικής προσφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 10 της διακήρυξης και στην μελέτη, σε αρχείο .pdf σύμφωνα με τα οριζόμενα με τα οριζόμενα στο Ν. 4155/2013 και στο άρθρο 11 της Υ.Α Π1/2390/2013 και θα είναι απόλυτα σύμφωνα με την μελέτη της προμήθειας .

Οι υπεύθυνες δηλώσεις, τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά της τεχνικής προσφοράς του προσφέροντος υποβάλλονται απ' αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου .pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση απ' αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή. Τα δικαιολογητικά

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

τεχνικής προσφοράς προσκομίζονται στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό (προκειμένου να παραδοθούν στην αρμόδια επιτροπή διενέργειας–αξιολόγησης του διαγωνισμού) με διαβιβαστικό όπου θα αναφέρονται αναλυτικά τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά.

Οι απαιτούμενες υπεύθυνες δηλώσεις υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες την υποχρέωση προς τούτο και δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου υπογραφής. Η αναγραφή τιμής στην Τεχνική Προσφορά αποτελεί λόγο αποκλεισμού του Υποψηφίου.

B. Ένας υποφάκελος (κατηγορία επισυναπτόμενων αρχείων στο σύστημα) με την ένδειξη Οικονομική προσφορά στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα (προμηθευτή).

Η οικονομική προσφορά συντάσσεται συμπληρώνοντας την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στη συνέχεια το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο σε μορφή .pdf το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf. Σε περίπτωση διάστασης των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του υπογεγραμμένου ψηφιακά ηλεκτρονικού αρχείου, υπερισχύει το τελευταίο.

Για λόγους σύγκρισης των προσφορών από το σύστημα, στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα της οικονομικής προσφοράς του συστήματος, οι συμμετέχοντες θα συμπληρώσουν ως τιμή προσφοράς: [.....]

ΑΡΘΡΟ 10. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ -ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ

Οι συμμετέχοντες οφείλουν να καταθέσουν, μαζί με την προσφορά τους τα ακόλουθα κατά περίπτωση δικαιολογητικά στην ελληνική γλώσσα. Δικαιολογητικά που έχουν εκδοθεί εκτός Ελλάδος, συνοδεύονται υποχρεωτικά από μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα.

Η μη έγκαιρη και προσήκουσα υποβολή όλων των δικαιολογητικών που ορίζονται στο παρόν άρθρο συνιστά λόγο αποκλεισμού από το διαγωνισμό.[...]

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

5) *Ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 (Α΄75), όπου ο οικονομικός φορέας θα δηλώνει:*

1) *ότι έλαβε γνώση των όρων της διακήρυξης και της υπ' αριθμ. ΠΡ3/2019 μελέτης που συνοδεύει αυτήν καθώς και των σχετικών με αυτή διατάξεων και ότι αποδέχεται τα ανωτέρω πλήρως και ανεπιφύλακτα.*

2) *τις κατηγορίες ή την κατηγορία των ειδών για τα οποία συμμετέχει στο διαγωνισμό, καθώς και ότι τα προσφερόμενα είδη πληρούν τους όρους του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών και Αντικειμένων κοινής χρήσεως.*

3) *ότι η προσφορά δεν έχει καμία απόκλιση από τις τεχνικές προδιαγραφές της υπ' αριθμ ΠΡ3/2019 μελέτης.*

4) *τον χρόνο ισχύος της προσφοράς, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να είναι μικρότερος από δέκα μήνες προσμετρούμενες από την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών.*

5) *τον χρόνο παράδοσης των ειδών ελευθέρων και έτοιμων προς χρήση σε χώρους που θα υποδείξει η υπηρεσία, κατόπιν της εκάστοτε παραγγελίας, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να είναι μεγαλύτερος από τον ζητούμενο ανά είδος.*

6) *ότι θα προβεί σε αντικατάσταση των ειδών που τυχόν θα παρουσιάσουν ελαττώματα, ή δεν θα πληρούν τις απαιτήσεις της υπηρεσίας σύμφωνα με τη σχετική μελέτη καθώς και τους χρόνους που αναλαμβάνει να το πραγματοποιήσει*

7) *τη χώρα προέλευσης των προσφερομένων ειδών*

8) *το εργοστάσιο το οποίο θα παρασκευάσει τα προσφερόμενα είδη, (εφόσον φυσικά δεν τα παράγει ο ίδιος) ή ο παραγωγός, καθώς και ο τόπος εγκατάστασης του. Όταν οι προσφέροντες δεν παράγουν τα προσφερόμενα είδη, μερικά ή ολικά, σε δικό τους εργοστάσιο, εκτός των ανωτέρω στοιχείων που πρέπει να δηλώνονται στην προσφορά, υποχρεούνται να επισυνάψουν σε αυτή και υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου όπου θα παραχθούν τα είδη, με την οποία θα δηλώνει ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στον προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση.*

Σε περίπτωση και μόνο κατά την οποία τα προσφερόμενα είδη, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου είναι ευχερής η προμήθειά τους, ο συμμετέχων στην υπεύθυνη δήλωση θα δηλώνει

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

ότι: α) αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρεία του και β) ότι τα προσφερόμενα προϊόντα, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους. (σύμφωνα με την Απ. 2721/14 Τμ. Επτ. Μειζ. Σύνθ. Ελ.Συν.) .

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ του Διαγωνιζόμενου.

Η σύνταξη της προσφοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει όσα απαιτούνται στην συγγραφή υποχρεώσεων-τεχνικές προδιαγραφές στην υπ' αριθμ. ΠΡ3/2019 μελέτης, επί ποινή αποκλεισμού . Οι τεχνικές προσφορές (τεχνικά φυλλάδια) υποβάλλονται όπου απαιτούνται , στην ελληνική γλώσσα, ή να συνοδεύονται από μετάφραση . Στην τεχνική προσφορά θα πρέπει , επί ποινή αποκλεισμού, να κατατεθούν τα παρακάτω:

-Όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρεται ότι πρέπει να κατατεθούν στην Τεχνική Προσφορά όπως ακριβώς ζητούνται στην μελέτη και αφορούν αντίστοιχα το κάθε τμήμα ξεχωριστά .

-Το ηλεκτρονικό αρχείο που θα εξαχθεί από το Σύστημα, σε μορφή pdf, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 9 της παρούσας διακήρυξης, ψηφιακά υπογεγραμμένο.

Επιπλέον κάθε Υποψήφιος οφείλει εγκαίρως και προσηκόντως να υποβάλει ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά του στον (ηλεκτρονικό) φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά», με ποινή αποκλεισμού από το Διαγωνισμό, τα παρακάτω στοιχεία που τεκμηριώνουν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητά του για την καλή εκτέλεση της σύμβασης:

Πιστοποιητικό ύπαρξης και ορθής λειτουργίας συστήματος ανάλυσης κινδύνων και κρίσιμων σημείων ελέγχου .....

Τα είδη θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές-τεχνικά χαρακτηριστικά της παρούσας και παράλληλα να υπάρχουν πλήρη στοιχεία των τεχνικών προδιαγραφών τους και της προέλευσης τους. Σύμφωνα με την Υγειονομική Διάταξη Υ1γ/Γ.Π/οικ.47829/21-06-2017 (ΦΕΚ 2161/τ.Β'/23-06-2017), «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων / ποτών και άλλες διατάξεις» οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών οφείλουν να εγκαθιστούν, να εφαρμόζουν και να διατηρούν διαδικασίες όπως αυτές ορίζονται στην διάταξη " Η αναγραφή τιμής

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

στην Τεχνική Προσφορά αποτελεί λόγο αποκλεισμού του Υποψηφίου.[.....]

ΑΡΘΡΟ 21. ΤΙΜΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ [.....]

3. Λόγοι απόρριψης προσφορών

1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 του Ν. 4412/2016 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016.

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παρ. 4 του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016, και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.».

31. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Περαιτέρω, οι τεχνικές προδιαγραφές συνιστούν στο σύνολο τους, απαραίτους όρους της διακήρυξης πλην εάν ορίζεται ότι είναι προαιρετικές ή ότι είναι αποδεκτή η πλήρωση μέρους μόνο αυτών (ΔΕφΑθ αναστ. 230/2012).

32. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

33. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

34. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

Περαιτέρω, έχει, επίσης, κριθεί ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, λόγω μη τήρησης από τον φορέα αυτό υποχρέωσης, η οποία δεν προκύπτει ρητά από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας (βλ. Απόφαση *Pirro Pizzo*, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51).

35. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

36. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

37. Επειδή δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (βλ. Επαμεινώνδα Π. Σπηλιωτόπουλο, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 15η έκδ., αριθμ. 148, σελ. 138). Στην περίπτωση της δέσμιας αρμοδιότητας, ο κανόνας δικαίου υποδεικνύει στη Διοίκηση κατά τρόπο επιτακτικό τη συμπεριφορά που πρέπει να υιοθετήσει και δεν της αφήνει περιθώρια εκτίμησης (βλ. ΣτΕ 286/2012) περιέχοντας πλήρες και λεπτομερές πραγματικό και τις σαφείς και συγκεκριμένες έννομες συνέπειες που αυτό επιφέρει (βλ. ΣτΕ 4720/2012).

38. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

39. Επειδή, επομένως, κατά γενική αρχή του δικαίου που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, δεν επιτρέπεται η μετά τη διενέργεια (ή κατά τη διάρκεια) διαγωνισμού τροποποίηση των όρων της διακηρύξεως που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που τον διέπει και η βάσει των νέων όρων αξιολόγηση ή αποκλεισμός των προσφορών που ήδη υποβλήθηκαν (πρβλ

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

σχετ. Ε.Α. 179/2009 σκ.5). Αποκλεισμός τεχνικής προσφοράς προβλέπεται μόνο στην περίπτωση απόκλισης από τους απαραίητους όρους της διακήρυξης, ως τέτοιοι δε θεωρούνται στο σύνολό τους οι τεχνικές προδιαγραφές (ΣΤΕ 1968/2013, ΣΤΕ 82/2014, Ε.Α. ΣΤΕ 1740/2004, 93,316,563/2006) εκτός εάν ορισμένες είναι σύμφωνα με τη διακήρυξη προαιρετικές (ΣΤΕ ΕΑ 192/2012, 291/2011, ΕΣ Τμ. Μείζ.-Επταμ. 2446/2012, Γνωμ. ΝΣΚ 521/2011). Περαιτέρω, ουσιώδης θεωρείται όχι μόνον η απόκλιση υποβληθείσης προσφοράς από όρους της προκηρύξεως που χαρακτηρίζονται ρητώς από αυτήν ως απαραίητοι, αλλά και η έλλειψη ιδιότητας του προσφερομένου, προς προμήθεια, είδους, η οποία του στερεί την καταλληλότητα που απαιτείται για χρήση σύμφωνη με τον προορισμό του, καταλληλότητα, και αποτελεί εξυπακουόμενη, ουσιώδη απαίτηση της εκάστοτε προκηρύξεως (πρβλ. ΣΤΕ 395/2004, 557/2005, 720,725/2006, 1052/2008).

40. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού στη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

41. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή κατ' αρχήν, κατά δέσμια αρμοδιότητα, κρίνει τις προσφορές επί ίσοις όροις και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας, απορρίπτοντας, ομοίως, κατά δέσμια αρμοδιότητα προσφορά που παραβιάζει απαραίητους όρους της διακήρυξης.

42. Επειδή έχει κριθεί ότι οι περιπτώσεις των προσφορών που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τους όρους της διακήρυξης δεν θα απορρίπτονται υπό την προϋπόθεση ότι οι αποκλίσεις αυτές δεν αναφέρονται στους απαραίητους όρους και κρίνονται επουσιώδεις από την αρμόδια

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

επιτροπή. Το επουσιώδες, ωστόσο, της απόκλισης διαπιστώνεται και αιτιολογείται ειδικά από την αναθέτουσα αρχή (ΣΤΕ 4136/2009, 2004/2010).

43. Επειδή, περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, *Archus and Gama*, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Συγκεκριμένα, αν γινόταν δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή έχει την εξουσία να ζητεί διευκρινίσεις από συγκεκριμένο υποψήφιο την προσφορά του οποίου κρίνει ανακριβή ή μη σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές της συγγραφής υποχρεώσεων, η εν λόγω αρχή θα κινδύνευε να θεωρηθεί ύποπτη, σε περίπτωση που τελικώς επέλεγε την επίμαχη προσφορά, ότι διεξήγαγε μυστικές διαπραγματεύσεις με τον οικείο υποψήφιο, εις βάρος των λοιπών υποψηφίων και κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 37). Ωστόσο, η δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων εκ μέρους του υποψηφίου, κατά τις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, εάν επίκειται αποκλεισμός από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, χωρίς βέβαια να μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών των οποίων η κοινοποίηση ήταν απαραίτητη βάσει των εγγράφων της οικείας σύμβασης, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ελέγχει αυστηρώς αν τηρήθηκαν τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013,

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 40 και αντί άλλων ΑΕΠΠ 164/2019 Απόφαση του 7^{ου} Κλιμακίου, σκ.43).

44. Επειδή με τον πρώτο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η εταιρία με την επωνυμία «.....» υπέβαλε ιδιωτικά έγγραφα με την προσφορά της και, ειδικότερα, το πιστοποιητικό .....και τα έγγραφα τήρησης διάταξης τροφίμων ως απλά αντίγραφα και όχι επικυρωμένα από δικηγόρο και για το λόγο αυτό έπρεπε να έχει αποκλειστεί.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, επικαλούμενη έγγραφα της .....και, ιδίως, την αναφορά στη διακριτική ευχέρεια έκαστης υπηρεσίας να εφαρμόσει αναλογικά και στα ιδιωτικά έγγραφα ό,τι ισχύει για τα δημόσια έγγραφα για τα οποία αρκεί η υποβολή απλών, ευανάγνωστων φωτοαντιγράφων χωρίς επικύρωση από δικηγόρο, αναφέρει στις απόψεις της ότι τήρησε ενιαία στάση και είχε την ίδια αντιμετώπιση και ως προς τα στοιχεία που κατέθεσε η προσφεύγουσα. Ειδικότερα, αναφέρεται στην με αρ. πρωτ. 19.19970/45.60.04/ΔΜ/24-05-2019 βεβαίωση της .....για έκδοση επαναπιστοποίησης για την ..... και στην βεβαίωση με ημερομηνία 14-06-2019 της ..... για έκδοση επαναπιστοποίησης για την ....., τις οποίες υπέβαλε η προσφεύγουσα και οι οποίες είναι απλά ευανάγνωστα φωτοαντίγραφα χωρίς θεώρηση.

45.Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 9 προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι τα δημόσια έγγραφα μπορούν να είναι ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων ενώ τα ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να είναι ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτότυπων εγγράφων που έχουν προηγουμένως μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα (σε περίπτωση ξενόγλωσσων) και θεωρηθεί από δικηγόρο ή αρμόδια δημόσια αρχή, με ρητή παραπομπή στο άρθρο 1 του Ν.4250/2014, που αποτελεί και ρητώς θεσμικό πλαίσιο του επίμαχου διαγωνισμού. Επομένως, δοθέντος του ότι η Διακήρυξη δεν προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να εξομοιώνει με τα δημόσια τα ιδιωτικά έγγραφα αποδεχόμενη απλά φωτοαντίγραφα μη επικυρωμένα από δικηγόρο, αλυσίτελως επικαλείται η αναθέτουσα αρχή την ερμηνεία των διατάξεων του Ν.4250/2014, σύμφωνα και με τα διαλαμβανόμενα εξ αντιδιαστολής υπό σκ. 34, καθώς δεν αίρεται η ρητώς προβλεπόμενη απαίτηση της Διακήρυξης για επικύρωση από δικηγόρο των

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

προς υποβολή από τους συμμετέχοντες στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία εγγράφων.

46. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η προσφεύγουσα με την προσφορά της υπέβαλε την με αρ. πρωτ. 19.19970/45.60.04/ΔΜ/24-05-2019 βεβαίωση της .....για έκδοση επαναπιστοποίησης για την .....καθώς και την βεβαίωση με ημερομηνία 14-06-2019 της ..... για έκδοση επαναπιστοποίησης για την ....., οι οποίες αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα χωρίς επικύρωση από δικηγόρο, όπως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή. Η έτερη δε συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία επίσης υπέβαλε απλό φωτοαντίγραφο του πιστοποιητικού .....καθώς και του σχετικού αρχείου με τίτλο «ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» χωρίς επικύρωση από δικηγόρο, όπως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα.

47. Επειδή η αναθέτουσα αρχή αβασίμως επικαλείται την τήρηση της αρχής του ενιαίου μέτρου κρίσης κατά την αξιολόγηση των προσφορών της προσφεύγουσας και της έτερης συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κάνοντας αποδεκτές και τους δύο οικονομικούς φορείς καίτοι οι προσφορές τους περιλαμβάνουν απλά φωτοαντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων χωρίς επικύρωση από δικηγόρο. Και τούτο διότι, ως έχει κριθεί, κρίσιμο εν προκειμένω είναι εάν χώρησε διαφορετική εκτίμηση των αυτών πλημμελειών των προσφορών και όχι αν διαφορετικές πλημμέλειες αφορούν στο ίδιο, εν γένει, ζήτημα (ΕΑ ΣτΕ 274/2012). Σε κάθε περίπτωση, ο σχετικός λόγος πρέπει να είναι ο ίδιος και όχι ανάλογος ή παρόμοιος (βλ.ΕΑ ΣτΕ 311, 1132/2009, Φίλης Αρναούτογλου, *Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3386/2010*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 100). Δοθέντος του ότι οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας αφορούν σε έτερο πιστοποιητικό από αυτά που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή για την αξιολόγηση και αποδοχή της δικής της προσφοράς, αφενός μεν προβάλλονται παραδεκτώς καθώς δεν αφορούν στην ίδια εκτίμηση της αυτής πλημμέλειας, ήτοι σε ενιαία αξιολόγηση των προσφορών, αφετέρου δε είναι βάσιμες σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα. Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 106 του Ν.4412/2016. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όφειλε, κατά τα ως άνω διαλαμβανόμενα, να απορρίψει την προσφορά της εταιρείας με την επωνυμία «.....» για το ότι υπέβαλε πιστοποιητικό .....και τα έγγραφα τήρησης διάταξης τροφίμων ως απλά αντίγραφα και όχι επικυρωμένα από δικηγόρο, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Επομένως, ο πρώτος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

48. Επειδή με τον δεύτερο λόγο της υπό εξέταση προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ότι η εταιρεία με την επωνυμία «.....» προσκόμισε με την προσφορά της υπεύθυνη δήλωση στην οποία δεν αναφέρεται ότι δεν είναι παραγωγός, αν και πράγματι δεν είναι, αλλά δεν αναφέρονται ούτε οι προμηθευτές και τα εργοστάσια κατασκευής, ως απαιτεί η Διακήρυξη, ενώ τα δηλωθέντα στην ως άνω υπεύθυνη δήλωση αποτελούν εναλλακτική προσφορά και για τους λόγους αυτούς θα έπρεπε να μην έχει γίνει αποδεκτή η προσφορά της.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της ότι από την υπεύθυνη δήλωση της εταιρείας με την επωνυμία «.....» συνάγεται ότι τα προσφερόμενα είδη παράγονται από τρίτους και δηλώνεται η πρόθεση να προσκομίσει τα στοιχεία των προμηθευτών σε περίπτωση κατακύρωσης καθώς και ότι τήρησε ενιαία στάση και είχε την ίδια αντιμετώπιση και ως προς τα στοιχεία που κατέθεσε η προσφεύγουσα. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι η προσφεύγουσα δεν έχει καταθέσει υπεύθυνη δήλωση των εκπροσώπων των εταιρειών παραγωγής προϊόντων όπως αλάτι, κριθαράκι, μακαρόνι κοφτό και αντί αυτών κατέθεσε υπεύθυνες δηλώσεις της εταιρείας «.....» και της ίδιας ως εκπροσώπου της εταιρείας «.....» και κατόχου καταστήματος προϊόντων ειδών διατροφής franchise .....

49. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 10 αρ. 8 προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι οι συμμετέχοντες οφείλουν να καταθέσουν, επί ποινή αποκλεισμού, μαζί με την προσφορά τους υπεύθυνη δήλωση όπου

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

ο οικονομικός φορέας θα δηλώνει, μεταξύ άλλων, το εργοστάσιο το οποίο θα παρασκευάσει τα προσφερόμενα είδη, (εφόσον φυσικά δεν τα παράγει ο ίδιος) ή ο παραγωγός, καθώς και ο τόπος εγκατάστασης του. Όταν οι προσφέροντες δεν παράγουν τα προσφερόμενα είδη, μερικά ή ολικά, σε δικό τους εργοστάσιο, εκτός των ανωτέρω στοιχείων που πρέπει να δηλώνονται στην προσφορά, υποχρεούνται να επισυνάψουν σε αυτή και υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου όπου θα παραχθούν τα είδη, με την οποία θα δηλώνει ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στον προμηθευτή υπέρ του οποίου εκδίδει την υπεύθυνη δήλωση. Σε περίπτωση και μόνο κατά την οποία τα προσφερόμενα είδη, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου είναι ευχερής η προμήθειά τους, ο συμμετέχων στην υπεύθυνη δήλωση θα δηλώνει ότι: α) αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρεία του και β) ότι τα προσφερόμενα προϊόντα, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους. Τα δε προσφερόμενα είδη των τμημάτων 6, 8, 9 και 10 στα οποία αφορά η υπό εξέταση προσφυγή είναι τρόφιμα παντοπωλείου (τμήμα 6), κατεψυγμένα λαχανικά (τμήμα 8), ελαιόλαδο (τμήμα 9) και κατεψυγμένα ψάρια (τμήμα 10) ως περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι της επίμαχης Διακήρυξης.

50. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η μεν προσφεύγουσα έχει καταθέσει με την προσφορά της υπεύθυνη δήλωση του .....ως νομίμου εκπροσώπου της προσφεύγουσας σύμφωνα με την οποία δηλώνεται το εργοστάσιο το οποίο θα παρασκευάσει τα προσφερόμενα είδη καθώς και ο τόπος εγκατάστασής του σε επισυναπτόμενο πίνακα, στον οποίο περιλαμβάνονται όλα τα είδη των τμημάτων 6, 8, 9 και 10 στα οποία αφορά η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή.

Αντίθετα, η εταιρεία με την επωνυμία «.....» προσκόμισε με την προσφορά της υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει απλώς ότι «*το εργοστάσιο το οποίο θα παρασκευάσει τα προσφερόμενα είδη, ή ο παραγωγός, καθώς και ο τόπος εγκατάστασης του ποικίλουν από είδος σε είδος και δύναμαι να προσκομίσω στοιχεία των προμηθευτών μου σε*

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε εμένα», χωρίς καμία αναφορά σε εργοστάσιο, παραγωγό ή τόπο εγκατάστασης.

Επομένως, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η εταιρεία με την επωνυμία «.....» δεν προσκόμισε την υπεύθυνη δήλωση με το περιεχόμενο που επί ποινή αποκλεισμού ρητώς και σαφώς απαιτούσε η Διακήρυξη σχετικά με την αναφορά στο εργοστάσιο και τον τόπο εγκατάστασης, ενώ αβασίμως ισχυρίζεται ότι η υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση συνιστά εναλλακτική προσφορά δοθέντος ότι η μη αναφορά στην υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση των εργοστασίων ή των παραγωγών και των τόπων εγκατάστασής τους συνιστά παράβαση όρου της Διακήρυξης που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλείσει την εταιρεία με την επωνυμία «.....» σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

51. Επειδή, περαιτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ότι η εταιρεία με την επωνυμία «.....» δεν προσκόμισε με την προσφορά της υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του εργοστασίου όπου θα παραχθούν τα προσφερόμενα είδη στην οποία να δηλώνεται ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρεία της ή υπεύθυνη δήλωση στην οποία να δηλώνει ότι αποδέχεται την εκτέλεση της προμήθειας σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε αυτήν και ότι τα προσφερόμενα είδη, αν και τα παράγει τρίτος, είναι σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους, ως απαιτεί η Διακήρυξη και ότι για το λόγο αυτό θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί.

52. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και, ειδικότερα, από την ως άνω υπεύθυνη δήλωση της προσφεύγουσας, δεν παράγει η ίδια τα προσφερόμενα είδη, ενώ ως παραγωγοί αναφέρονται οι κάτωθι: .....και ..... Για το λόγο αυτό, η προσφεύγουσα έχει καταθέσει με την προσφορά της υπεύθυνες δηλώσεις των νομίμων εκπροσώπων των εργοστασίων .....ως απαιτεί η Διακήρυξη, ότι θα προμηθεύσουν την προσφεύγουσα με τα είδη που παράγουν αντίστοιχα σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε αυτήν, υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

εκπροσώπου της ..... ότι θα προμηθεύσει τα κατεψυγμένα ψάρια στην .....τα οποία με τη σειρά της θα προμηθεύσει στην προσφεύγουσα σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε αυτήν, υπεύθυνη δήλωση της .....ότι θα προμηθεύσει στην προσφεύγουσα τα είδη κατεψυγμένα ψάρια, Μακαρονάκι κοφτό, Κριθαράκι μέτριο, Πληγούρι, Φρυγανιά τριμμένη, Αλάτι σακκουλάκι, Αυγά, Εμφιαλωμένο νερό, Ξύδι υποκατάστατο και Χυμό λεμόνι τα οποία μεν παράγονται από τρίτο είναι όμως σε αφθονία και διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά και είναι ευχερής η προμήθειά τους καθώς και υπεύθυνη δήλωση του .....ως εκπροσώπου της εταιρείας «.....» και κατόχου καταστήματος προϊόντων ειδών διατροφής franchise ....., ότι θα προμηθεύει την προσφεύγουσα με Βρώμη 500γρ., Δημητριακά ολικής άλεσης 375γρ. Τσαΐ βουνού, Ρίγανη 50γρ. σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού καθώς τα προσφερόμενα προϊόντα, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία και διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά και είναι ευχερής η προμήθειά τους. Επομένως, η προσφεύγουσα, για τα είδη κατεψυγμένα ψάρια, μακαρονάκι κοφτό, κριθαράκι μέτριο, αυγά, αλάτι σακκουλάκι, φρυγανιά τριμμένη, εμφιαλωμένο νερό, ξύδι υποκατάστατο, βρώμη, δημητριακά ολικής άλεσης, τσαΐ βουνού και ρίγανη ενώ δηλώνει ως παραγωγούς τους .....και ..... δεν προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση των νομίμων εκπροσώπων τους ότι θα προμηθεύσουν την προσφεύγουσα με τα είδη που παράγουν αντίστοιχα σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε αυτήν. Ωστόσο, η προσφεύγουσα προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση της ..... ότι θα προμηθεύσει τα κατεψυγμένα ψάρια στην .....τα οποία με τη σειρά της θα προμηθεύσει στην προσφεύγουσα σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε αυτήν και, παράλληλα, υπεύθυνη δήλωση της .....σε σχέση με τα κατεψυγμένα ψάρια, ώστε ως προς το είδος αυτό να καλύπτεται η απαίτηση της Διακήρυξης. Επίσης, ακόμα κι αν ήθελε υποτεθεί ότι η υπεύθυνη δήλωση του .....ως εκπροσώπου franchise ....., ο οποίος είναι παράλληλα και εκπρόσωπος και μοναδικός διαχειριστής της προσφεύγουσας, καλύπτει τον όρο της Διακήρυξης ως προς τα είδη βρώμη, δημητριακά ολικής άλεσης, τσαΐ βουνού και ρίγανη για τα οποία δηλώνεται εξάλλου ότι υπάρχουν σε αφθονία στην αγορά, για τα είδη μακαρονάκι κοφτό, κριθαράκι μέτριο, αυγά, αλάτι σακκουλάκι, φρυγανιά τριμμένη, εμφιαλωμένο νερό και ξύδι υποκατάστατο, η

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

προσφεύγουσα προσκόμισε υπεύθυνη δήλωση της εταιρείας .....η οποία δεν είναι παραγωγός των εν λόγω προϊόντων ούτε προσκομίζονται από την προσφεύγουσα υπεύθυνες δηλώσεις των παραγωγών, ως έγινε με το είδος κατεψυγμένα ψάρια, που να δηλώνουν ότι προμηθεύουν την εταιρεία .....προκειμένου να προμηθεύσει την προσφεύγουσα με τα εν λόγω είδη σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε αυτήν, ως βασίμως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στην οποία να δηλώνει η ίδια, ως απαιτεί η Διακήρυξη, ότι τα προσφερόμενα είδη μακαρονάκι κοφτό, κριθαράκι μέτριο, αυγά, αλάτι σακκουλάκι, φρυγανιά τριμμένη, εμφιαλωμένο νερό και ξύδι υποκατάστατο, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους.

Η δε εταιρεία με την επωνυμία «.....» δεν προσκόμισε με την προσφορά της υπεύθυνες δηλώσεις των νόμιμων εκπροσώπων του εργοστασίου ή παραγωγού με τις οποίες να δηλώνουν ότι αποδέχονται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην ίδια, ούτε υπεύθυνη δήλωση της ίδιας με την οποία να δηλώνει ότι τα προσφερόμενα προϊόντα, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους.

53. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι αξιολόγησε ενιαία τις ως άνω προσφορές σχετικά με τις υπεύθυνες δηλώσεις του αρ. 8 του άρθρου 10 της Διακήρυξης, τηρώντας το ενιαίο μέτρο κρίσης, καθόσον, και οι δύο προσφορές παρουσιάζουν ελλείψεις, η δε διαφορά τους είναι ποσοτική και όχι ποιοτική, δοθέντος ότι στην προσφορά της προσφεύγουσας οι ελλείψεις αυτές στις υπεύθυνες δηλώσεις αφορούν σε ορισμένα και όχι σε όλα τα προσφερόμενα είδη, ως ισχύει για την προσφορά της εταιρείας με την επωνυμία «.....».

54. Επειδή το συμφέρον είναι έννομο όταν: α) δεν αντίκειται στο δίκαιο β) αναγνωρίζεται από το δίκαιο και γ) αποσκοπεί στη διατήρηση των ισχυουσών ρυθμίσεων, οι οποίες διασφαλίζουν μια ευνοϊκή για τον αιτούντα κατάσταση και οι ως άνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν αθροιστικώς

(Δ. Θ. ΠΥΡΓΑΚΗΣ, *ΤΟ ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 81 και 84).

Επομένως, η προβολή από την προσφεύγουσα της οποίας η προσφορά έχει γίνει αποδεκτή, ισχυρισμού κατά άλλου συνδιαγωνιζόμενου, ο οποίος συντρέχει και για την ίδια, με σκοπό τον αποκλεισμό του από τη συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, αντίκειται στην αρχή του ίσου μέτρου κρίσης, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν το σύνολο του ενωσιακού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, αλλά και στην καλή πίστη και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

55. Επειδή, στην περίπτωση που δεν απορριφθεί ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας κατά της προσφοράς της έτερης συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενος, η περαιτέρω εξέταση του βασίμου του εν λόγω ισχυρισμού θα εδύνατο να οδηγήσει στην απόρριψη της προσφοράς της έτερης συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας και στην ανάδειξη της προσφεύγουσας ως προσωρινής αναδόχου ως μοναδικής συνυποψήφιας για τα επίμαχα τμήματα. Δηλαδή, σε διαφορετική, εν τοις πράγμασι, αξιολόγηση προσφορών με την ίδια πλημμέλεια, κατά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

56. Επειδή η απόρριψη του ισχυρισμού της προσφεύγουσας ως άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενου, διαφυλάσσει την αρχή της ίσης μεταχείρισης επιτρέποντας την ενιαία αξιολόγηση των προσφορών, χωρίς, παράλληλα, να στερεί από την αναθέτουσα αρχή τη διακριτική ευχέρεια να ανακαλέσει για το λόγο αυτό την αποδοχή όλων των προσφορών με την ίδια πλημμέλεια (Ε.Α. ΣΤΕ 127/2015, 56/2008, πρβλ. ΣΤΕ 3095/2001 κ.ά.) καθώς και εξυπηρετεί την οικονομία, την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας. Επομένως, η προσφεύγουσα άνευ εννόμου συμφέροντος επικαλείται ότι η εταιρεία με την επωνυμία «.....» δεν προσκόμισε με την προσφορά της υπεύθυνες δηλώσεις των νόμιμων εκπροσώπων του εργοστασίου ή παραγωγού με τις οποίες να δηλώνουν ότι αποδέχονται την εκτέλεση της προμήθειας, σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην ίδια ούτε υπεύθυνη δήλωση της ίδιας με την οποία να δηλώνει ότι τα προσφερόμενα προϊόντα, τα παράγει μεν τρίτος, είναι όμως σε αφθονία

Αριθμός απόφασης: 1197/2019

διαθέσιμα στην ελεύθερη αγορά από όπου θα τα προμηθευτεί καθώς είναι ευχερής η προμήθειά τους. Ως εκ τούτου, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

57.Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

58. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

59. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 117/12.08.2019 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, κατά τα προβλεπόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παραβόλου ποσού εξακοσίων (600) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 και εκδόθηκε στις 21 Οκτωβρίου 2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ Χ. ΚΑΝΑΒΑ

Η Γραμματέας
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΠΙΣΜΙΡΗ